

Warszawa, 06-11-2025 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

V.7108.122.2025.BW

Pan

not. Aleksander Szymański

Prezes Krajowej Rady Notarialnej

via ePUAP

Szanowny Panie Prezesie

Pragnę przedstawić Panu Prezesowi problem podnoszony w licznych skargach kierowanych do mojego Biura, dotyczący pełnomocnictw sporządzanych w formie aktu notarialnego. Z treści skarg wynika, że Poczta Polska S.A. nie respektuje pełnomocnictw do odbioru przesyłek sądowych przez osobę, której adresat udzielił pełnomocnictwa w formie aktu notarialnego zawierającego umocowanie do odbioru korespondencji, ponieważ wymaga specjalnego pełnomocnictwa pocztowego.

Zgodnie z art. 37 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe (t. j. Dz. U. 2025 poz. 366), istnieje możliwość wydania w placówce pocztowej przesyłki awizowanej pełnomocnikowi adresata upoważnionemu na podstawie pełnomocnictwa udzielonego na zasadach ogólnych lub na podstawie pełnomocnictwa pocztowego. Zatem w przypadku zwykłych przesyłek pocztowych pełnomocnictwo udzielone na zasadach ogólnych, w tym pełnomocnictwo w formie aktu notarialnego będzie wystarczające do odbioru korespondencji.

Natomiast w postępowaniu cywilnym awizowaną przesyłkę może odebrać adresat lub osoba upoważniona na podstawie pełnomocnictwa pocztowego, o którym mowa w art. 38 ustawy Prawo pocztowe. Ponadto zgodnie z art. 139 § 1¹ k.p.c. *Pismo złożone w*

placówce pocztowej w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe może zostać odebrane także przez osobę upoważnioną na podstawie pełnomocnictwa pocztowego do odbioru przesyłek pocztowych, w rozumieniu tej ustawy.

Należy również zauważyć, że zgodnie z § 8 ust. 1 pkt 2 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 maja 2020 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym, osobą uprawnioną do odbioru przesyłki złożonej w placówce pocztowej operatora jest osoba upoważniona na podstawie pełnomocnictwa pocztowego, o którym mowa w art. 38 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe.

Z powyższego jednoznacznie wynika, że aby inna niż adresat osoba mogła odebrać za niego awizowaną przesyłkę – musi mieć pełnomocnictwo pocztowe, które wymaga dochowania określonych czynności m.in. musi być złożone w odpowiedniej placówce oddawczej operatora pocztowego, opłacone, a podpis na pełnomocnictwie należy złożyć wobec pracownika pocztowego przyjmującego to pełnomocnictwo.

W świetle obowiązujących przepisów nie ma więc możliwości, aby osoba upoważniona przez adresata na podstawie pełnomocnictwa w formie aktu notarialnego mogła odebrać awizowane pismo sądowe w postępowaniu cywilnym.

Tymczasem Skarżący, a zwłaszcza osoby starsze czy z niepełnosprawnościami będąc przekonany, że pozycja ustrojowa notariusza daje gwarancję honorowania ich oświadczeń woli, ustanawiają pełnomocnictwo do odbioru korespondencji sądowej w placówce pocztowej w formie aktu notarialnego.

Należy zgodzić się, że takie rozwiązanie prawne wywołuje pewne wątpliwości i problemy. Udzielenie pełnomocnictwa pocztowego jest niemożliwe, jeżeli osoba nie przebywa w danej miejscowości lub w kraju. W takim przypadku osoba taka nie ma żadnej możliwości zapoznania się z kierowaną do niej korespondencją sądową. Jest to szczególnie problematyczne, gdy dopiero po wyjeździe z kraju okazuje się że zachodzi potrzeba obierania korespondencji w związku z wszczęciem postępowania, a strona nie ustanowiła pełnomocnika do doręczeń. Jakkolwiek problemy związane z odbiorem przesyłek sądowych złożonych w placówce pocztowej operatora publicznego były sygnalizowane przez Rzecznika Praw Obywatelskich resortowi sprawiedliwości¹, to do chwili obecnej pozostają one nierozwiązane i nie doczekały się zmian legislacyjnych.

¹ M.in.: RPO/690777/11/IV/401.

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2024 r. poz. 1264 ze zm.), zwracam się do Pana Prezesa z uprzejmą prośbą o przekazanie Rzecznikowi informacji, czy do Krajowej Rady Notarialnej wpływają skargi w tym zakresie. Jednocześnie, uprzejmie proszę o rozważenie, czy istniałaby możliwość podjęcia przez Krajową Radę Notarialną inicjatywy, która zwróciłaby uwagę izb notarialnych na szczególną potrzebę udzielania przez notariuszy przy dokonywaniu czynności notarialnych wyjaśnień dotyczących możliwości odbioru pism sądowych w placówce pocztowej operatora pocztowego na podstawie pełnomocnictwa o charakterze materialnoprawnym mającego formę aktu notarialnego albo poświadczonego notarialnie.

Z poważaniem

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-wydano i podpisano elektronicznie/